

9.4.2024

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

HE 12/2024 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työehtosopimuslain ja työriitojen sovittelusta annetun lain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työehtosopimuslain ja työriitojen sovittelusta annetun lain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi ja erityisesti asiaan liittyen työ- ja elinkeinoministeriön valiokunnalle antamista vastineista ja lisäselvityksestä.

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Viittaamme asiassa aikaisemmin lausumaamme ja uudistamme valiokunnalle aiemmin hallituksen esitykseen liittyen toimittamamme huomiot. Lisäksi toteamme asian osalta seuraavaa.

Poliittiset työtaistelut ja myötätuntotyötaistelut

Katsomme, että työ- ja elinkeinoministeriön 2.4.2024 sekä 8.4.2024. päivätyissä vastineissa on sinänsä perustellusti ja pääosin tarkoituksenmukaisella tavalla käsitelty asiaan liittyviä sekä perustuslakivaliokunnan lausunnossaan esiin nostamia huomioita. Siltä osin, kun kyse on poliittisia työtaisteluita sekä myötätuntotaisteluita koskevasta sääntelystä viittaamme jo aiemmin esittämäämme ja korostamme edelleen, että poliittisia työtaisteluita olisi syytä rajoittaa nyt esitettävää tiukemmin ja lisäksi myötätuntotyötaisteluita koskevan sääntelyn tulisi olla sisällöllisesti identtistä sekä työehtosopimuslain mukaisen työrauhavelvollisuuden piiriin kuuluvien että työrauhavelvollisuuden ulkopuolisten osalta. Myötätuntotyötaisteluiden osalta nyt esityksessä valittu sääntelymalli, jossa oikeus myötätuntotyötaisteluihin on huomattavasti laajempi työrauhavelvollisuuden ulkopuolella, kuin työrauhavelvollisuuden piirissä, ei ole oikea eikä tarkoituksenmukainen ratkaisu.

Työehtosopimuslakiin sekä työriitojen sovittelusta annettuun lakiin 8.4. päivätyssä vastineessa esitettävien pykälämuotoilujen osalta toteamme, että muotoiluilla on kyllä sinänsä pyritty perustuslakivaliokunnan esittämien huomioiden pohjalta selkeyttämään pykälätekstien sisältöä ja tässä on osittain myös onnistuttu.

Katsomme, etteivät esitetyt muutokset ole kuitenkaan – perustuslakivaliokunnan lausunto huomioiden – välttämättömiä, eikä perustuslakivaliokunta ole tällaisia muutoksia edellyttänyt.

Työntekijäkohtainen hyvitys

Perustuslakivaliokunta on työ- ja tasa-arvovaliokunnalle antamassaan lausunnossa esittänyt, että nyt kyseessä olevat lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä, kuitenkin sillä edellytyksellä, että 3. lakiehdotuksen osalta perustuslakivaliokunnan ehdotetun työsopimuslain 3 luvun 6 §:stä tekemät valtiosääntöoikeudelliset huomautukset tulee ottaa asianmukaisesti huomioon, samoin kuin 4. lakiehdotuksen osalta perustuslakivaliokunnan ehdotettuun merityösopimuslain 4 luvun 9 §:ään liittyen tekemät valtiosääntöoikeudelliset huomautukset.

Työ- ja elinkeinoministeriön esittämien pykälämuotoilujen osalta katsomme, viitaten aikaisemmin lausunnossamme esittämään, että sillä, mitä kautta työntekijä on tiedon saanut työtaistelun laittomuudesta, ei ole, eikä sillä tulisi olla merkitystä. Olennaista tässä yhteydessä tulisi olla, että työntekijä tulisi täysin tietoiseksi tuomion merkityksestä. Huomioiden perustuslakivaliokunnan asiassa esittämät huomiot, pidämme kuitenkin ehdotettua pykälämuotoilua kokonaisuudessaan selkeästi ja oikeusvarmuutta korostavalla tavalla muotoiltuna.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Atte Rytkönen-Sandberg
asiantuntija